

Onderwerp Vaststellen Programmabegroting 2021-2025	
Nummer	2020/5663543
Portefeuillehouder	Snoek, M.
Programma/beleidsveld	7.2 Algemene dekkingsmiddelen
Afdeling	CC
Auteur	Goudsmit, L.J.
Telefoonnummer	023-5113052
Email	l.goudsmit@haarlem.nl
Kernboodschap	Voor u ligt de Programmabegroting 2021-2025. In de financiële verordening is vastgelegd dat de raad met het vaststellen van de begroting de totale lasten en totale baten per beleidsveld autoriseert. Daarnaast autoriseert de raad met het vaststellen van de begroting de investeringen die zijn opgenomen in het investeringsplan.
Behandelaarsvoorstel voor commissie	Op donderdag 24 september wordt de begroting gepresenteerd en op maandag 5 oktober wordt een technische presentatie voor raadsleden gegeven. Tot en met 15 oktober is er gelegenheid tot het indienen van technische raadvragen. Maandag 26 oktober is de ambtelijke beantwoording hierop beschikbaar. Op 28 oktober is er een commissie gepland voor bespreking van de begroting. De begroting wordt vervolgens op maandag 2 en donderdag 5 november 2020 in de raad besproken.
Relevante eerdere besluiten	Waar relevant is dit opgenomen in de tekst van de programmabegroting.
Besluit College d.d. 22 september 2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het voorstel aan de raad vast te stellen; 2. Gebiedsprogramma 2021 vast te stellen; Het college werkt aan de totstandkoming van een duurzaamheidsbegroting. Om hiertoe te komen geeft het college de opdracht om; 3. Het stappenplan doorrekening hoofdlijnen duurzaamheidsbeleid uit te voeren (Kadernota 2022). Hierin is opgenomen welke stappen de komende tijd moeten worden ondernomen om toe te kunnen werken naar een doorrekening van CO₂-uitstoot reducerende maatregelen, het stellen van specifieke klimaatdoelstellingen en het monitoren van- en rapporteren over de voortgang naar deze doelstellingen in de duurzaamheidsbegroting. 4. Een concernrichtlijn op te stellen voor verbonden partijen aangaande duurzaamheidsverantwoording (informatieverstrekking t.b.v. verantwoording over huidig beleid aangaande duurzaamheid, per Jaarrekening 2020 en informatieverstrekking aangaande voorgenomen beleid/doelstelling aangaande duurzaamheid, per Begroting 2022). <p>de secretaris, de burgemeester,</p>

<p>Besluit Raad d.d. .... (wordt ingevuld door de griffie)</p>	<p>De raad der gemeente Haarlem,</p> <p>Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders,</p> <p>Besluit:</p> <p>1. De raad stelt het <i>begrotingskader</i> en de <i>financiële meerjarenraming 2021-2025</i> uit deel 1 van de programmabegroting vast, met inbegrip van de financiële gevolgen van:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. De uitwerking van het Investeringsplan 2021-2025; b. De autonome ontwikkelingen en beleidsafwegingen, zoals op bladzijde 4 en 5 van de Kaderbrief 2021, tenzij in de begroting hiervoor uitdrukkelijk een ander voorstel is voorgelegd. c. De financiële ontwikkelingen die van invloed zijn op de meerjarenbegroting, maar geen onderdeel uitmaken van de Kaderbrief 2021; d. Overige actualisaties. <p>2. De raad stemt in met:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. De <i>financiële consequenties</i> uit deel 1 van de programmabegroting. b. De invulling van de taakstelling conform de paragraaf Bezuinigingen (paragraaf 1.5). c. De financiële consequenties van de besluiten als genoemd onder 2b aanvullend te ramen ten opzichte van de primaire Programmabegroting 2021-2025. d. Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves, voor de invulling van de taakstelling conform paragraaf 1.5, als volgt te wijzigen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Minder doteren aan de reserve groei van de gemeente (oplopend van € 136.000 in 2021 naar € 1.623.000 in 2025) 2. In 2022, 2023 en 2024 respectievelijk € 3,5 miljoen, € 0,75 miljoen en € 0,25 miljoen aan de reserve Vastgoed te onttrekken. 3. In 2021 af te zien van een dotatie aan de reserve Beheer en onderhoud openbare ruimte en een bedrag van € 3 miljoen in 2021 te onttrekken. 4. In de jaren 2022 tot en met 2025 weer € 2 miljoen terug te storten in de reserve Beheer en onderhoud conform de reeks als opgenomen in paragraaf 1.5. <p>3. De raad besluit het college op te dragen om bij de Kadernota 2022 <i>de taakstelling</i> van € 2 miljoen in 2022, € 3 miljoen in 2023 en € 4 miljoen in 2024 uit te werken.</p>
--	---

4. De raad besluit om:

- a. Het geactualiseerde *Investeringsplan 2021-2025* ([bijlage 5.1](#)) vast te stellen (inclusief de stelposten voor 2025);
- b. In te stemmen met de verschuiving van uitgaven van *Investeringsplan 2021-2025* naar de begroting, zoals beschreven in (de tabel in) alinea 2.2 van de [paragraaf Investeringen](#);
- c. Instemmen met de *aanvullende investeringen*, zoals beschreven in alinea 2.4 'aanvullende investeringen' van de [paragraaf Investeringen](#) en als verwerkt in het Investeringsplan 2021-2025;
- d. de *Investeringsposten* GOB.52 Vijverlaan kademuur en GOB.39 Kerklaan parkeervoorziening te classificeren als A-investering, waarmee de (opgehoogde) posten in hun geheel als krediet zijn verleend.

5. De raad besluit om:

- a. Deel te nemen aan *Invest-MRA* als een proportionele bijdrage aan de regio voor een bedrag van maximaal € 5 miljoen waarbij het uitgangspunt is dat de structurele bijkomende kosten binnen de bestaande begroting van de MRA worden gedekt;
- b. In 2021 een bedrag van € 0,15 miljoen toe te voegen aan een nieuw te vormen risicoreserve Invest-MRA en in 2022 een bedrag van € 0,3 miljoen ten laste van de algemene middelen zijnde 30% van de nu geschatte inleg in Invest-MRA;
- c. Bij de Kadernota 2022, als er meer duidelijkheid is over de kapitaalbehoefte van het MRA fonds, te bezien welke dotaties aan de risicoreserve Invest-MRA na 2021 noodzakelijk zijn. Uitgangspunt is daarbij dat de risicoreserve Invest-MRA wordt gevuld voor 30% van de inleg in Invest-MRA.

6. De raad stelt de *geformuleerde doelen en prestaties* voor 2021 uit deel 2 van de programmabegroting vast.

7. De raad autoriseert de *baten en lasten op beleidsveldniveau*, uit deel 2 van de programmabegroting per beleidsveld bij het onderdeel 'Financiën'.

8. De raad besluit om de 'Haarlemse klimaatmonitor' als los product op te heffen en te integreren in de *duurzaamheidsbegroting*, hierdoor wordt er efficiënt gewerkt en krijgen de gegevens uit de 'klimaatmonitor' betekenis (Kadernota 2022).

9. De raad spreekt een voorkeur uit voor een *gedifferentieerd tarief* naar 4 of 5 categorieën huishoudens en stelt de uiteindelijke tarieven voor 2021 bij de Haarlemse belastingvoorstellen 2021 vast op basis van de gekozen differentiatie.

	<p>10. De raad stemt in met de <i>toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves</i> voor 2021-2025 conform bijlage 5.10;</p> <p>11. De raad neemt kennis van:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. De Voortgang Duurzaam Doen! en de begroting in één oogopslag (paragraaf 1.1); b. De toelichting op de programma's en beleidsvelden inclusief de gebiedsgerichte vertaling hiervan (deel 2); c. De ontwikkeling van de woonlasten (paragraaf 3.2); d. De paragrafen uit deel 3 van de programmabegroting; met de kanttekening dat de tarieven lokale heffingen in december 2020 bij de belastingvoorstellen door de gemeenteraad worden vastgesteld. <p>de griffier, de voorzitter,</p>
--	---

1. Inleiding

Het college legt de Programmabegroting 2021-2025 ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad van Haarlem.

De Programmabegroting 2021-2025 is opgesteld in een periode van grote onzekerheid. Deze onzekerheid betreft de gevolgen van het coronavirus en het al dan niet herstel van de economie en de ontwikkeling van de uitgaven voor Jeugd en Wmo waar nog steeds onzeker is of het rijk extra middelen toekent (er zijn tot nu toe uitsluitend t/m 2022 extra middelen toegekend). Haarlem staat hierin niet alleen. Veel gemeenten worstelen onder de gegeven omstandigheden met het aanbieden van een sluitende begroting. De gewijzigde omstandigheden zijn in Haarlem ook af te leiden aan een forse stijging van het benodigd weerstandsvermogen ter afdekking van risico's. Het weerstandsvermogen was in de Jaarrekening 2019 nog berekend op € 15,3 miljoen, op basis van de huidige situatie is ruim € 20 miljoen benodigd.

Een extra tegenvaller is de kostenontwikkeling van Jeugd en Wmo. Waar bij de kaderbrief nog werd uitgegaan van – een tijdelijke – vraaguitval vanwege corona, blijkt nu dat daar geen sprake van is. De kosten worden € 6,5 miljoen hoger geraamd dan bij de Kaderbrief 2021. Verwacht wordt dat na 2021 de helft van deze kostenstijging gereduceerd kan worden door maatregelen. De andere helft wordt uit de algemene middelen gedekt. Deze ontwikkelingen hebben er toe geleid dat de financiële positie van Haarlem is verslechterd ten opzichte van de Kaderbrief 2021. Dit is voor het college aanleiding geweest om extra maatregelen voor te leggen om tot een sluitende begroting te komen. Een deel daarvan betreffen taakstellingen, in te vullen bij de Kadernota 2022. Het college heeft in deze begroting gezocht naar een evenwicht tussen het verhogen van de baten en het terugbrengen van uitgaven, maar ook een evenwicht in incidentele maatregelen in de komende jaren en structurele maatregelen.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor om alle besluiten genoemd onder het kopje 'Besluit Raad' geformuleerde ontwerpbesluit op bladzijde 2, 3 en 4 van dit raadsstuk vast te stellen. Het college stelt de raad voor de Programmabegroting 2021-2025 vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

In de Programmabegroting 2021-2025 zijn de maatschappelijke effecten, doelen en prestaties van het college en de raad vastgelegd. Deze zijn in financiële zin vertaald. Bij deze vertaling zijn de consequenties van moties en amendementen die aangenomen zijn bij de Kaderbrief 2021 verwerkt en ook de financiële ontwikkelingen sinds de kaderbrief en de uitkomsten van de Bestuursrapportage 2020.

4. Argumenten

Op basis van de hiervoor geschetste ontwikkelingen van het financieel kader en de uitkomsten van de Bestuursrapportage 2020 kan het meerjarig financieel kader 2021-2025 worden bepaald:

	2021	2022	2023	2024	2025
Financieel kader conform pagina 5 van de Kaderbrief 2021	4.038 n	-563 v	1.700 n	-951 v	-3.462 v
1. Uitwerking IP	-2.181 v	692 n	208 n	3.935 n	5.690 n
2. Nieuwe ontwikkelingen	5.179 n	5.236 n	3.009 n	2.721 n	-279 v
Uitkomst begroting 2021-2025	7.036 n	5.365 n	4.917 n	5.705 n	1.949 n
Resultaat Bestuursrapportage 2020	1.441 n	1.875 n	1.565 n	1.435 n	1.285 n
Taakstelling bij Kadernota 2022 in te vullen		-2.000 v	-3.000 v	-4.000 v	-4.000 v
Vast te stellen concrete maatregelen	-8.616 v	-5.854 v	-4.148 v	-2.956 v	-3.143 v
Uitkomst begrotingskader, incl. bestuursrapportage en aanvullende maatregelen	-139 v	-614 v	-666 v	184 n	-3.909 v

5. Risico's en kanttekeningen

Alle inhoudelijke voorstellen die in deze programmabegroting worden gedaan en waarover besluitvorming gewenst is door de raad worden toegelicht in de programmabegroting. Daarvan maken argumenten en risico's/kanttekeningen deel uit.

6. Uitvoering

Tot en met 15 oktober is er gelegenheid tot het indienen van technische raadvragen. Maandag 26 oktober is de ambtelijke beantwoording hiervan beschikbaar.

7. Bijlagen

1. Programmabegroting 2021-2025 en bijlagen van de Programmabegroting 2021-2025 (inclusief Investeringsplan 2021-2025)
2. Gebiedsprogramma 2021